

# Довідник для українок та українців, що прибули до Франції через війну

## Зміст

### I. Ваші перші дії

1. Хто опікується переміщеними особами з України	3
2. Я щойно приїхала(в) і потребую житло, їжу та одяг	4
3. Як працює центр прийому українців в Парижі	6
4. Корисні адреси в Парижі	8
5. Постійне житло	10

### II. Ваш юридичний статус у Франції

(Розділ для тих, хто проходить адміністративні процедури не в центрі прийому українців і для загального ознайомлення)

6. Оформлення документів	12
6.1. Тимчасовий прихисток	13
6.2. Біженець	14
6.3. Документи для оформлення тимчасово прихистку	15

### III. Як функціонує французька система для українських переміщених осіб (біженців)

7. Соціальні виплати: OFII, CAF	17
8. Мобільний телефон	19
9. Медична допомога, страхування і ліки	20
10. Навчання дітей	24
11. Робота і зарплата. Pôle Emploi	25
12. Де зустріти інших українців і дізнатися більше про Францію українською	27

Для AMC France-Ukraine текст підготувала Ірина Листопад

### Передмова до зверстаної книги

Цей документ підготовлений для людей, що приїхали з України до Франції через війну. Я надаю перевагу терміну “переміщені особи”, бо Червоний Хрест вважає його менш травматичним, ніж “біженці”, і я з ними погоджуюсь.

Я збрала тут інформацію, якої не вистачало мені, коли я приїхала у Францію, а також нову інформацію, яку я дізналася завдяки роботі з українцями, які через війну прибули до Парижу. Сподіваюся, цей текст зробить ваше перебування у Франції комфортнішим.

З любов’ю, Ірина Листопад

Вся інформація з’явиться на сайтах:

<https://paris-ua.com/>

<https://uaportail.fr/ua/>

<https://amc.ukr.fr/>

Слідкуйте за оновленнями.

### **Авторки, що працювали над текстом**

Ірина Листопад, Інна Армені, Христина Білецька

### **Редакторки**

Анна Мартюшева

## 1. Хто опікується переміщеними особами з України

Всі офіційні дії (надання документів, грошової допомоги) виконує уряд. До уряду потрібно звертатися через офіційний запит в **префектуру (Prefecture - "префектур")** - орган, який займається адміністративними справами, зокрема, видачею документів. Кожен регіон має свою префектуру. Це держструктура, яка працює повільно і за правилами (див. далі). Її працівники не завжди йдуть на зустріч в бюрократичних питаннях.

Паралельно існують благодійні **асоціації (associations - "асоціасьйон")**, які часто займаються попереднім прийомом біженців. Асоціації співпрацюють з державою та частково нею фінансовані. Там працюють добровольці, які мотивовані допомагати людям, що опинилися в складній ситуації.

Наразі в Парижі та деяких інших регіонах є **Центри прийому українців (Centre d'accueil des ukrainiens -Сантр д'акьой дез юкреньян)**, де представники префектури та асоціацій працюють разом, щоб пришвидшити видачу документів. Рекомендовано відразу звертатися в ці центри.

Ось основні асоціації:

**Croix Rouge** - "Круа руж" - Червоний Хрест. *Їжа, речі, попередній прийом.* Саме вони зустрічають вас на вокзалах великих міст. У них є голосовий сервер, який орієнтує ваші дії у Парижі. Наберіть +33.1.87.66.66.12, натисніть 2, щоб прослухати повідомлення українською.

**France terre d'Asile** - "Франс тер д'азіль" - Франція країна прихистку. *Супровід в адміністративних питаннях, переклад, надання тимчасового житла.* В Парижі та деяких великих містах вони супроводжують в оформленні статусу і надають житло на перший час (в Парижі зараз ідеться про спільне житло типу готелю або кімнати з ліжками). В цю організацію вас спрямує Червоний Хрест, якщо ви висловіте бажання залишитися у Франції.

**La cimade** - "Ля сімад" - скорочення від Спільний евакуаційний комітет. *Супровід в адміністративних питаннях, правові консультації.* До них іти, якщо вам раптом відмовили в префектурі або виникають інші адміністративні проблеми.

**Coallia** - "Коайя". *Поселення та підтримка соціально незахищених осіб.* Вони займаються тимчасовим поселенням в Паризькому регіоні. В тимчасовому житлі годують.

В кожному регіоні є асоціація відповідальна за поселення українців. Дізнайтеся, яка асоціація активна у вашому регіоні. **Не вагайтеся звернутися до них відразу після прибуття.**

Список асоціацій за регіонами з адресами (шукайте також їх сайти):

<https://www.ofii.fr/wp-content/uploads/2020/07/Liste-SPADA-hors-Ile-de-France.pdf>

## 2. Я щойно приїхала(в) і потребую житло, їжу та одяг

Якщо ви у великому місті, то знайдіть **центр прийому українських переміщених осіб**:

Centre d'accueil des ukrainiens - "сантре д'аквої дез юкреньян"

Якщо ви на одному з основних вокзалів великих міст, можете шукати Червоний Хрест, який допоможе вам зорієнтуватися. Запитайте у працівників вокзалу, **де знаходиться Червоний Хрест**:

Où se trouve la Croix Rouge? ("у се тув ля круа руж").

**Я не говорю французькою:**

Je ne parle pas français ("же не парль па франсе").

**Я з України:**

Je viens de l'Ukraine ("же в'ян де л'Юкрен").

Співробітники Червоного Хреста говорять англійською. Часто на місці чергують перекладачі на українську.

В денний час (до 7-8 вечора) на вокзалі видають **безкоштовні квитки** в інші міста і сусідні країни на TGV (ТЖВ - швидкісні поїзди). Цим опікується Червоний Хрест спільно з представниками залізниці. Якщо ваш квиток на завтра, вам запропонують місце для ночівлі.

На електричках (TER) можна їздити безкоштовно за пред'явлення українських паспорту або посвідки.

В Парижі **громадський транспорт** для українців наразі **безкоштовний**. Для проїзду потрібно взяти квиток у віконці "Services" на станції метро (за пред'явлення паспорта або посвідки).

В громадському транспорті та міжміських поїздах потрібно носити **маску !!!**

**В маленьких містах** ідіть до мерії. Краще спочатку сконтактувати з французькою асоціацією, чи українськими волонтерами на місцях, які допоможуть вам з перекладом. Не бійтеся шукати прихистку в регіонах та сільській місцевості. Там є всі умови для проживання, а кількість переміщених осіб поки що менша. Проте ці міста не завжди готові до прийому переміщених осіб. Краще зв'язатися з представником місцевої влади чи асоціації. Якщо ви у великому місті і вас відправляють у менше, попросіть надати контакт людини або організації (не префектури), до якої можна звернутися на місці.

### Їжа

В місцях тимчасового поселення переміщених осіб годують. Є асоціації, які роздають їжу.

**Resto du coeur** - "Ресто дю кьор" - Ресторан серця. Роздає продукти харчування і гарячу їжу. Дізнайтеся, де приймає ця асоціація у вашому місці.

### **Одяг та речі для дітей**

Цим можуть займатися французькі та українські асоціації. Запитайте в асоціації, яка вас приймає, у волонтерів. Шукайте українців у своєму регіоні (див. нижче).

Сайти і додатки для пошуку одягу (секонд хенд): Facebook Market, Leboncoin.fr (французький аналог olx), Vinted.

Асоціації Secours Populaire ("секур популяр"), Croix Rouge - шукайте відділення у вашому місті.

Скористайтеся цим гідом для пошуків допомоги по категоріях (їжа, одяг, гігієна, здоров'я) у вашому місті (сайт автоматично перекладається на українську):  
<https://soliguide.fr/>

### 3. Як працює центр прийому українців в Парижі

**Адреса :** [Paris Expo porte de Versailles - Hall 2.1](#) - avenue Ernest Renan 75015 Paris (станція метро Porte de Versailles).

7 днів на тиждень з 9.00 по 18.00. Там зазвичай черга в кілька годин, візьміть це до уваги.

Porte de Versailles - це зупинка метро, трамваю та автобусів. на виході з метро є жовто-блакитні вказівники українською мовою.

***Якщо ви бачили іншу адресу, то вона застаріла, центр переїхав 16 березня !!!***

Якщо ви вже маєте житло в парижському, чи іншому регіоні, будь ласка, звертайтеся в префектуру вашого департаменту. Станом на 25.03.2022 центр в Парижі приймає людей, які **потребують житло**, або тих, що **вже проживають в межах міста Париж**.

#### Порядок дій

- 1) Приходите перший раз з паспортом (або іншим документом), стаєте в чергу. Вам дають папір з датою і годинаю наступної зустрічі. Цей папір потрібно обов'язково зберегти. Надають тимчасове житло у разі необхідності.
- 2) Приходите в призначений день за тією ж адресою. Пред'являєте папір на якому написана дата і година призначеної зустрічі. Встаєте вже в іншу чергу.

На другу зустріч вам потрібно мати при собі **паспорт, документи на дитину (свідоцтво про народження) і факультативно (якщо є) свідоцтво про шлюб**.

На місці вас попросять заповнити анкету і ви зможете безкоштовно зробити 4 фотографії.

В цей день вам видадуть

- a) Autorisation provisoire de séjour - Bénéficiaire de la protection temporaire (оторизасіон провізуар де сежур - бенефіцієр де ля протексіон тампорер) що є тимчасовим дозволом на проживання з правом на роботу, Він дійсний шість місяців, далі поновлюється до 3-х років.
- b) дадуть банківську картку для отримання допомоги (якою можна тільки оплачувати товари і послуги, готівку знімати не можна),
- c) французьку сім-карту (за наявності),
- d) допоможуть зробити запит для отримання медичного страхування але тільки для тих, хто зареєстрований в Парижі.

Якщо у вас немає при собі необхідних документів, то між першою і другою зустріччю ви можете **зробити їх тимчасові заміни в посольстві України в Парижі**. Документи (в тому числі і на дітей) оформлюються безкоштовно, в день звернення до Посольства.

В центрі також працюють представники консульства України у Франції.

Дивіться розділ **Паспортні дії під час воєнного стану** на сайті посольства:

<https://france.mfa.gov.ua/konsulski-pitannya/passport>

В центрі присутні перекладачі, лікарі, соціальні працівники, представники французької адміністрації та асоціацій. Є туалети, ігрова кімната і безкоштовні автомати для фотографій на документи. Можна поїсти та відпочити. Також можна отримати безкоштовну вакцинацію проти ковіду.

Якщо ви приїхали раніше і не потрапили до центру, або не отримали одну з пропонованих послуг (документи, страховку, допомогу) - читайте відповідний розділ гідю. Все це можна оформити за допомогою асоціацій у вашому регіоні.

Розділ підготувала Христина Білецька, AMC France-Ukraine

## **Інші центри прийому українців**

Департамент УАЗ OISE,  
код департаменту 60

Центр прийому біля Аеропорту Бове

Rue de l'aviation, 60000 Tillé



3 понеділка по п'ятницю з 9h00 до 12h30 і з 13h30 до 17h30



03 67 39 06 07

## 4. Корисні адреси в Парижі

### Одяг

- В містечку для студентів (Cité Universitaire - сiте університет) в Парижі зібрали одяг для українських переміщених осіб. Є теплі куртки і пальта. Можна приходити і брати, що потрібно. Адреса: Cité Universitaire, 17 bd. Jourdan, 75014 Paris, центральна будівля "Maison Internationale", поверх "-1". (щодня з 6 до 8 вечора).
- Укр.правосл.церква - Париж - 6 rue Palestine, 75020 Paris (24 / 24 ; 7/7) - зокрема одяг та речі для дітей, підгузки, суміші.
- La Boutique Sans Argent (бутік без грошей), адреса: 2 rue Edouard Robert 75012 Paris

Станція метро : Michel Bizot - Tel. : 09 53 42 23 66

<http://laboutiquesansargent.org/>, середи і неділі, 14-18 г. (+ посуд, книги, тощо...)

- Є ще "ressourceries" - магазини "секонд хенд" (там приймають пожертвування, і продають в тому ж місці - як бутік) - там одяг і меблі недорого, шукайте адресу в вашому місті.

Наприклад, дві адреси в регіоні Парижа і в Парижі:

1. <https://ressourcerie-la-mine.com/>  
74, avenue de la convention, 94110 Arcueil (Ressourcerie la Mine)
2. <http://laressourcedebelleville.fr/>  
50 rue des Rigoles, 75020 Paris (Ressourcerie de Belleville)

### Їжа

Читайте статтю ***Де в Парижі поїсти безплатно***

<https://paris-ua.com/de-v-paryzhi-poyisty-bezplatno/>

### Безкоштовний транспорт в Парижі: як це працює

Порядок надання безкоштовних квитків змінився з 26.03.2022. Інформація оновлюється.



### Отак виглядає Тимчасовий Квиток



З цим квитком можна користуватися всіма видами транспорту (метро, автобус, трамвай, електричка типів RER і TER) в межах Паризького регіону (області) протягом одного дня. Наступного дня можна брати новий квиток.

Квиток працює за рахунок магнітної стрічки. Не кладіть його поруч з телефоном, картою і не тріть. Якщо він розмагнітвся (не проходить через турнікет) поясніть ситуацію (продемонструйте) співробітнику метро. В автобусі і трамваї можете його просто показати, якщо запитає водій, чи контролер.

⚠ Ці квитки заборонено продавати!

👉 Для тих, хто не володіє французькою та немає людини, яка буде поряд і яка зможе Вам допомогти, пропонуємо Вам невеликий текстик, який Ви можете показувати для того, щоб Вас зрозуміли:



**"Bonjour! Je viens d'Ukraine et je suis une personne déplacée à cause de la guerre. Je voudrais demander la carte provisoire et le coupon de dépannage. Merci! "**

Добри день !!! Я з України, я переміщена через війну особа. Я би хотіла попросити квиток. Дякую

В громадському транспорті та міжміських поїздах потрібно носити **маску !!!**

## 5. Постійне житло

**Зняти** житло у великих містах Франції офіційно на довгий час досить важко. Власник не має право виселяти орендарів, які опинилися в скрутній ситуації, або зимою. Тому власники квартир зазвичай прискіпливо ставляться до вибору орендарів і вимагають повний набір французьких документів (посвідку на проїзд, французький, контракт на роботу, останні квитанції про зарплату). Можна знайти жителя Франції, який буде вашим **гарантом**. Тоді він має відповідати вимогам власника (висока зарплата та інші документи). Гарант підписує контракт разом з орендарями і платить у разі, якщо орендарі не хочуть, чи не можуть.

Французькі власники житла в цілому дуже прискіпливі, але звісно ж бувають винятки. Можливо легше буде зняти житло в сільській місцевості. Є також airbnb та короткотермінова суборенда (це не завжди легально). Але імовірно, що в перші місяці вашого перебування у Франції вам буде важко зняти офіційне житло.

Під час вашої першої офіційної адміністративної зустрічі в префектурі, або в центрі тимчасового перебування, варто офіційно озвучити, що ви **потребуєте житло**.

Префектура та асоціації зобов'язані забезпечити вас житлом. Спочатку вони заселяють в тимчасові приміщення (готелі, тимчасово пристосовані приміщення такі як спортзали, чи павільйони). З часом вас можуть переселити в житло, яке **на безкоштовній основі** надають французи (кімнати в квартирі, будинку, іноді окреме житло). Вас в будь-якому разі десь поселять. З Парижу скоординовано перевозять людей в інші регіони. Після оформлення документів людей, які попросили постійне житло, часто перевозять в інші регіони. При цьому враховують різні фактори такі як склад сім'ї, наявність тварин, можливість працевлаштування на місці і т.д.

Багато французів зараз готові надавати своє житло переміщеним особам з України та їх сім'ям. Часто це люди, які живуть в маленьких містах та селах (нагадуємо, там є всі умови для комфортного проживання). Вони записуються в офіційні списки префектур та асоціацій. Якщо ви оберете цю опцію, то в даному випадку французька адміністрація знає, де ви живете, що робить ваше перебування **безпечнішим**.

Станом на середину березня розподіл безкоштовного житла іде повільно через брак людей, які займаються координацією в Префектурі. Стихійно утворюються сайти та групи в соціальних мережах, де можна знайти прихисток без посередників. Якщо ви обираєте для себе цю опцію, то зважте ризики проживання в тимчасовому житлі (яке може бути спільним для багатьох осіб), проти ризиків довіри до незнайомих людей.

Якщо ви все ж обираєте самі знайти собі житло, то ось список ресурсів для пошуку житла в Європі

- <https://ukrainenow-org.webflow.io/>
- <https://www.shelter4ua.com>
- <https://helppeopleleaveukraine.org>
- <https://www.host4ukraine.com>
- <https://hospitality-helps.org>
- <https://everybedhelps.com>
- <https://www.weareukraine.fr/>
- <https://www.ukrainetakeshelter.com/> - французькою

Французькі фейсбук групи


Un toit pour les ukrainiens <https://www.facebook.com/groups/925213755027121>.  
 Accueil des réfugiés ukrainiens / прийом українських біженців (FRANCE)  
<https://www.facebook.com/groups/831486084320961>

Якщо ви вирішили скористатися цією опцією, будь ласка, не забувайте про власну безпеку !!!


Безпека для жінок. Джерело <https://www.facebook.com/surge.in.ua>

## УВАГА! ЖІНКАМ ТА ДІВЧАТАМ, ЯКІ ПЕРЕТИНАЮТЬ КОРДОН УКРАЇНИ

Перетинаючи державний кордон **ПАМ'ЯТАЙТЕ**, що існують злочинні угруповання, які можуть скористатися вашим уразливим становищем. Вони можуть обманом, шантажем або насильством обмежити вашу свободу і примусити вас до трудового або сексуального рабства.




### Три щаблі вашої безпеки:




**Безпека документів**

- ✓ Ніколи й нікому не віддавайте ваш паспорт чи документи, які ідентифікують вашу дитину. Пред'явіть їх лише працівникам прикордонної служби під час проходження паспортного контролю.
- ✓ Завчасно зробіть копії, зскануйте чи сфотографуйте ваш паспорт, та документи вашої дитини. І Надійшліть їх собі на електронну пошту чи збережіть їх на телефоні.



**Безпека пересування**

- ✓ Ретельно розплануйте маршрут вашої подорожі
- ✓ Намагайтеся не сідати у авто до незнайомих людей
- ✓ Якщо вам все ж таки треба сісти в авто до незнайомих людей, сфотографуйте його номер та надійшліть вашим близьким.



**Безпека спілкування**

- ✓ Нікому не віддавайте свій мобільний телефон та інші засоби зв'язку
- ✓ Будьте обачні та не довіряйте сліпо випадковим незнайомим жінкам. Вони теж можуть бути залучені до торгівлі людьми.
- ✓ Домовтеся з своїми близькими про певне кодове слово чи знак, що буде означати небезпеку та потребу в допомозі.
- ✓ Щодня інформуйте близьких про ваше місцезнаходження та пропозиції, які вам надходять (наприклад, про поселення, про працевлаштування, про оформлення документів тощо).

У ВИПАДКУ, ЯКЩО ВИ ПІДОЗРЮЄТЕ, ЩО ПОТРАПИЛИ В РУКИ ТОРГОВЦІВ ЛЮДЬМИ - ОДРАЗУ ТЕЛЕФОНУЙТЕ **112** (ЛІНІЯ ЕКСТРЕНОЇ ДОПОМОГИ В ЄС)

## 6. Оформлення документів

Якщо ви громадянка, чи громадянин України і маєте **біометричний паспорт**, ваше перебування є легальним до 90 днів після в'їзду до Шенгенської зони.

Якщо ви його втратили звертайтеся в посольство України в Парижі. Ви можете отримати в Посольстві свідоцтво про підтвердження особи з Вашими даними та фотографією. Цей документ оформляється безкоштовно, в день звернення до Посольства. Там же оформлюється і документ на дитину, якщо в неї немає свого паспорта.

Дивіться розділ **Паспортні дії під час воєнного стану** на сайті посольства:

<https://france.mfa.gov.ua/konsulski-pitannya/passport>

Зараз префектури йдуть назустріч в оформленні документів і часто приймають документи українською. Якщо префектура **відмовляється приймати документи українською мовою**, ви можете звернутися або в посольство в Парижі, яке надасть вам довідки французькою, або до присяжного перекладача. Список присяжних перекладачів по регіонах можна знайти на сайті <https://paris-ua.com/directory/traducteur-assermente/> Стаття називається **Присяжні перекладачі української мови у Франції**.

Код регіону - перші дві цифри індексу вашого міста.

Щоб отримати **офіційні документи** для життя та роботи у Франції, варто звернутися в **Префектуру** за місцем проживання. В префектура треба **взяти рандеву** (записатися на прийом).

Щоб дізнатися адресу префектури введіть код вашого міста на цьому сайті

<https://www.interieur.gouv.fr/Le-ministere/Prefectures>

На сайті префектури будь вказівки, як взяти рандеву (зазвичай написати їм на спеціальну електронну адресу для прийому українців, іноді подзвонити, чи прийти). Якщо ви не говорите французькою, попросить когось допомогти вам розібратися. Префектура дає певну кількість рандеву на один день. Ваш час очікування може бути різним в залежності від кількості запитів у вашому регіоні.

Якщо ви перебуваєте в **тимчасовому центрі прийому біженців**, на місці повинні бути представники адміністрації і перекладачі і ви можете оформити документи там. Або для вас візьмуть рандеву. Якщо ви вже **маєте житло**, то можете прийти в цей центр і попросити допомоги в оформленні документів.

Ви також можете зробити це самостійно, або за допомогою людини, яка вас приймає у Франції (наприклад, якщо ви знаходитесь в маленькому місці і там немає центру прийому українців).

Наразі існують два адміністративні статуси на які ви можете претендувати:

- тимчасовий прихисток
- біженка/біженець.

## 6.1. Тимчасовий прихисток

### (Protection temporaire - протексіон темпорер)

#### Права

- отримання тимчасової посвідки на проживання на території Франції на шість місяців з позначкою «отримувач тимчасового притулку»; посвідка може бути продовжена на срок до трьох років від моменту подання першого запиту
- виплата допомоги прохача притулку (ADA= Allocation du demandeur d'asile);
- дозвіл на професійну діяльність;
- доступ до медичної допомоги через медичне обслуговування;
- навчання неповнолітніх;
- підтримка в отриманні житла.
- після отримання цього статусу можна змінювати місце проживання.

Процедура чинна для :

- українців, які прибули в ЄС після 24-го лютого 2022 року,
- іноземці чи апатріди (особи без громадянства) яким був наданий міжнародний чи еквівалентний національний захист українською державою;
- осіб, які мали право на проживання в Україні і не можуть безпечно та на тривалий час повернутися до країни походження та членів їх родин. Рішення в їх випадку буде прийняте на індивідуальній основі.
- членів їх родин (чоловік чи жінка, партнер з яким перебувають тривалий час у громадянському шлюбі; неповнолітні діти що не перебувають у шлюбі, діти другого члена подружжя що народжені в шлюбі або поза ним чи є усиновленими; інші близькі члени родини що проживали з прохачами однією родиною до 24 лютого 2022 року та що перебували повністю чи частково на утриманні вищезазначених категорій прохачів)

Цей статус дає право запросити членів вашої родини, які зараз не перебувають в Євросоюзі, приєднатися до вас (після отримання статусу).

Для осіб, які **вже проживають у Франції** і в кого закінчується віза, це процедура не застосовується. Їх статус буду визначатися в префектурі на індивідуальній основі.

Статус тимчасовий прихисток набув чинності 4 березня. **Ще не всі префектури розібралися як його застосовувати.** Якщо в них виникають сумніви, можете показати їм інструкцію Міністерства внутрішніх справ Франції:

<https://www.legifrance.gouv.fr/download/pdf/circ?id=45302>

або цю статтю з сайту французького уряду:

<https://www.interieur.gouv.fr/actualites/dossiers/situation-en-ukraine/information-a-destination-des-personnes-deplacees-dukraïne>

або цю з сайту асоціації захисту прав переміщених осіб:

<https://www.lacimade.org/informations-pratiques-pour-les-personnes-en-provenance-ukraïne-et-arrivees-en-france/>

## 6.2. Біженець

### **demandeur d'asile - демандор д'азіль - прохач про притулок**

також вживається слово réfugié - рефюж'є - біженець

На сьогодні українським громадянам рекомендовано перш за все подавати заяву на отримання статусу тимчасового захисту. А от особам, які мали статус біженця в Україні, рекомендують просити цей статус у Франції.

### **Права**

На відміну від тимчасово притулку статус прохача біженства не дозволяє одразу працювати, поки розглядається його прохання (після 6 міс. Від подання прохання можна звернутись за отриманням дозволу на працю) і забороняє повертатися в Україну доти, доки біженець не відмовиться від цього статусу.

Українці також мають право просити статус біженця. Можна навіть просити два статуси водночас (і тимчасовий захист, і біженство). Протягом розгляду прохання про біженство прохач продовжує користуватись статусом тимчасового захисту. Якщо після розгляду справи прохачу відмовлено у наданні статусу біженця, він продовжує користуватись статусом тимчасово захисту.

Іноді префектури не розібравшись дають автоматично документи про біженство. Спочатку немає великої різниці, але якщо згодом з'ясується, що ви хочете працювати і вас не беруть на роботу з наявним документом, варто знову звернутися до префектури заручившись підтримкою (асоціація La Cimade, або інші захисники прав біженців та переміщених осіб).

### 6.3. ДОКУМЕНТИ ДЛЯ ОФОРМЛЕННЯ ТИМЧАСОВОГО ПРИХИСТКУ :

#### (принести на randevу в префектурі)

##### Загальні документи:

- формуляр прохання про тимчасовий захист;
- для дорослих 4 фотографії з непокритою головою стандартного формату 3,5 см x 4,5 см (їх можна зробити за 3-8 євро в автоматах, які знаходяться на багатьох станціях метро, або часто в самих префектурах)
- підтвердження місця проживання: фактура на ім'я прохача (рахунок за оплату води, газу, електроенергії чи телефону) чи людини що його приймає; або квитанція за квартплату на ім'я прохача чи того, хто його приймає; організація, чи особа, що вас приймає має зробити вам атестацію (Attestation d'hebergement - атестасьон д'ебержемон). Скачати формуляр атестації можна на сайті префектури; До атестації додається посвідчення особи, яка вас приймає. Можливе надання тільки атестації без будь-якого іншого підтверджуючого документу, яко прохача приймає юридична особа (наприклад гуртожиток, чи готель).

##### 1) Для громадян України:

- оригінал документа, що засвідчує особу ( діючий паспорт чи паспорт, що втратив дію менше ніж 2 роки назад, діючий внутрішній паспорт чи паспорт, що втратив дію менше ніж 2 роки назад, або довідка з консульства України )
- копію штампу в'їзду в Шенгенську зону (або, за відсутності, будь-який доказ переміщення поза Україну поміж інших доказів про переміщення, квитки, тощо);
- копія Шенгенської візи (якщо паспорт не біометричний) чи компостування документу для подорожей;
- інформацію про склад сім'ї (свідоцтво про народження дітей, свідоцтво про шлюб) - перекладене на французьку мову присяжним перекладачем у Франції

##### 2). Для іноземців що перебували під міжнародним захистом чи еквівалентним національним захистом чи апатридів (особи без громадянства)

- докази цивільного стану: національне посвідчення особи, паспорт чи будь-який інший документ про цивільний стан (сімейна книга тощо);
- копія документу, що засвідчує надання міжнародного чи національного захисту;
- копія штампу в'їзду в Шенгенську зону (або, за відсутності, будь-який доказ переміщення поза Україну поміж інших доказів пр переміщення, квитки, тощо).

3). Для членів сім'ї двох вищезазначених категорій:

- докази цивільного стану: національне посвідчення особи, паспорт чи будь-який інший документ про цивільний стан;
- Доказ про сімейний зв'язок з людиною з однією із першої категорії;
- копія штампу в'їзду в Шенгенську зону (або, за відсутності, будь-який доказ переміщення поза Україну поміж інших доказів пр переміщення, квитки, тощо).

4). Іноземці, що легально проживали в Україні і які не можуть повернутись в країну походження у безпечних та на умовах постійного перебування, а також члени їх сімей: наразі список документів уточнюється.

На цьому рандеву ви отримаєте *Autorisation provisoire de séjour* - оторізаціон провізуар де сежур - тимчасовий дозвіл на проживання.

Також в префектура вам мають видати банківську картку для отримання допомоги і спрямують до асоціації, яка надає соціальне житло у вашому регіоні.

Ваш наступний крок **OFII (офі)** - Office français de l'immigration et de l'intégration - служба еміграції та інтеграції. Якщо ви приїхали на початку війни і в префектурі вам не видали картку ADA (для отримання грошової допомоги), то це мають зробити в OFII. Також **OFII** записує на курси французької для початківців, які проходять в мерії.

Текст підготовлений спільно з юридичною консультанткою, адвокаткою при Паризькій адвокатурі Інною Армені ( Inna Harmegnies), [contact@harmegnies-avocat.fr](mailto:contact@harmegnies-avocat.fr)



## 7. Соціальні виплати: OFII, CAF

Користуватися соціальними виплатами у Франції - нормально. Девіз Франції "Свобода, Рівенство, Братерство" зокрема означає, що громадяни мають бути солідарними і допомагати тим, кому зараз важче. Соціальні виплати фінансуються з різних видів податків. Коли ви почнете працювати, то теж будете через податки частково фінансувати свою медичну страховку та отриману допомогу.

**На даний момент Франція не забезпечує повністю українців і не відшкодовує витрати.**

Перша інституція, яка буде допомагати вам фінансово поки ви не працюєте **OFII (офі)** - Office français de l'immigration et de l'intégration - служба еміграції та інтеграції.

Українці, які попросили тимчасовий прихисток У Франції, мають право на виплати допомоги прохача притулку **ADA= Allocation du demandeur d'asile**.

OFII видає банківську картку, яка має бути активована через 10-30 днів (смс на французький номер телефону). Туди будуть надходити кошти, які можна тільки витратити в магазинах, але не знімати.

Часто віконце OFII є в префектурі, але не завжди. Якщо ні, то треба іти в місцевий OFII. В центрі прийому українців в Парижі теж оформляють цю картку.

Допомогу будуть виплачувати в залежності від кількості осіб в сім'ї (людей, що проживають в громадянському шлюбі, вважають сім'єю).

### Розрахунок суми допомоги

Кількість людей	сума на 1 день
1	6,80
2	10,20
3	13,60
4	17
5	20,40

Сума збільшується з кожним членом сім'ї . Повну таблицю (до 10 чоловік) можна подивитися тут : <https://www.service-public.fr/particuliers/vosdroits/F33314>

### Приклад:

Якщо ви проживаєте в безкоштовному житлі наданому державою, сума допомоги для місяця, що має 30 днів складатиме:

$$30 \cdot 6,8 = 204 \text{ євро}$$

**6,8** - сума, на 1 людину. замінюєте на суму в залежності від кількості людей (див таблицю).

Якщо держава не може надати вам безкоштовне житло, додаєте 7,40 на день.

$30 \cdot (6,8 + 7,40) = 426$  євро.

### **CAF (caisse d'allocation familiale) - каф - каса сімейної допомоги.**

Життєві обставини, які надають право на допомогу від CAF:

- Ви очікуєте одного або кількох дітей
- У вас двоє або більше дітей
- Ви орендуєте житло та маєте офіційний контракт з власником (або поселені в соціальному житлі, за яке ви платите). CAF компенсує частину квартплати тим, хто не заробляє достатньо (коли житло коштує більше половини зарплати)
- Ви маєте дитину (дітей), але не маєте партнера, який допомагає вам фінансово (соло-мама, чи тато)
- Ви у скрутному становищі
- Ви є особою з інвалідністю

Наприклад, якщо ви сім'я з двома дітьми, то на **утримання дітей** можна отримувати від 130 євро на місяць в залежності від кількості дітей та їх віку, регіону проживання, доходів.

Ви маєте отримати **карту А**, яка надасть вам доступ до CAF. Процедура затвердили 16 березня і вона знаходиться в стадії розробки. Слідкуйте за оновленнями, питайте у ваших соціальних працівників та асоціацій.

Дізнайтеся більше про CAF на сайті <https://parrainage.refugies.info/ukraine/> в документі **Записатися до Фонду сімейних пільг (CAF)** (пдф внизу сторінки).

<https://accueil-integration-refugies.fr/wp-content/uploads/2022/03/Inscrire-a-la-Caisse-dallocations-familiales.pdf>

## 8. Мобільний телефон

Щоб отримати рандеву і активувати картку з грошима у вас можуть попросити французький номер мобільного телефону. Часто сім-картки роздають в центрах прийому українців, але їх не завжди достатньо для всіх.

Мобільний оператор Оранж пообіцяв видавати картки за пред'явлення українського паспорта. Слідкуйте за оновленнями.

Ви можете купити картку rgeraid (коли ви платите за використані хвилини та інтернет і поповнюєте) в деяких магазинах Tabac, або в маленьких магазинах мобільного зв'язку. Ціна 10-15 євро. Найпоширеніші rgeraid оператори Lycamobile, Lebara. якщо бачите ці назви на магазинчику, заходьте і питаєте.

Je voudrais une carte prépayée avec internet s'il vous plaît (же вудре ун карт препее авек антернет сільвупле) - Я хочу картку rgeraid з інтернетом будь ласка.

Pouvez-vous l'activer s'il vous plaît? - пуже ву ляктіве сільвупле? - чи можете ви її активувати будь ласка. Якщо не хочуть активувати і ви не можете когось попросити (там треба французькою розібратися), то краще не купуйте.

## 9. Медична допомога, страхування і ліки

### Медична допомога для новоприбулих

За інформацією Червоного хреста, огляд та лікування в лікарнях Франція безкоштовне для тих, хто має паспорт, чи посвідчення жителя України. На практиці треба питати в лікарні перед прийом у лікаря, бо не всі знають про цю постанову.

Щоб записати до лікаря, використовуйте додаток **Doctolib**.

Як ним користуватися читайте тут

<https://paris-ua.com/yak-znajty-ukrayino-rosijsko-movnogo-likarya-u-francziyi/>

У великих містах є лікарні, де приймають українців, там можуть бути перекладачі, запитайте у Червоного Хреста або **France terre d'Asile**. В центрі прийому українців є лікарі.

Є мережа установ **PASS** (Les permanences d'accès aux soins de santé - пас) - медичне обслуговування для людей в складній життєвій ситуації, які не мають медичного страхування. Ці заклади часто діють при великих державних лікарнях. Тут можна подивитися адресу PASS в парижському регіоні:

<https://www.aphp.fr/permanences-dacces-aux-soins-de-sante-lap-hp>

Ці центри також є в інших великих містах.

### Медична допомога для вагітних жінок і для дітей віком до 6 років

Служба **Protection maternelle et infantile (PMI)** - протекціон матернель е анфантіль організовує консультації та медико-соціальні акції для профілактики та спостереження вагітних жінок та дітей віком до 6 років, а також заходи з планування сім'ї та сімейного виховання. В центрі **PMI - PMI** ви можете отримати безкоштовно :

- консультацію педіатра
- вакцинувати вашу дитину
- консультацію спостереження за перебігом вагітності

Звертайтеся до найближчої служби PMI, координати якої ви можете знайти наприклад завдяки google maps, або на сайті <https://allopmi.fr/votre-pmi.html> (за номером і назвою вашого департаменту) або в мерії вашого міста. PMI може знаходитись в медичному центрі або навіть в спеціально обладнаному автобусі який приїжджає у віддалені куточки Франції.

Розділ підготувала Христина Білецька, AMC France-Ukraine

## Телефони швидкої у Франції

15 - медична допомога.

18 - пожежники, які також надають медичну допомогу.

112 - загальний телефон служб швидкого реагування в Європі, вони спрямують вас до необхідної служби.

Розуміють французьку і англійську.

## Медичне страхування

### Як це працює

Усі жителі Франції мають обов'язкове медичне страхування. Всі, хто працює, платять податок в фонд, який забезпечує медичне страхування. Для жителя Франції 70 відсотків медичних витрат платить держава з фонду, 30 відсотків з власної кишені, або через приватний страховий поліс. Часто працюючі мають страховку від підприємства, яка покриває 100 відсотків витрат. Соціально незахищені верстви населення можуть оформити 100-відсоткове пільгове страхування.

Навіть з 100 відсотковий страхуванням, не всі медичні послуги відшкодовуються. **Додаткова медицина** (остеопати, хіропрактики), зубні імпланти - за власний рахунок (хоча деякі приватні страховики можуть їх частково відшкодовувати). Державна пільгова страховка таких спеціалістів не покриває.

Існує поділ лікарів на сектори.

**Secteur 1** - перший сектор, вартість консультації 25 євро - загальний лікар та 40-50 лікар спеціаліст. Відшкодовуються повністю через загальну та додаткову страховку.

**Secteur 2** - другий сектор - це лікарі, які самі встановлюють вартість своїх послуг. Консультація в них відшкодовується як і в лікарів першого сектору. Якщо наприклад сімейний лікар другого сектору берез 50 євро за консультацію, то страховка поверне вам тільки 25.

**Généraliste (женераліст)** - сімейний лікар. Дає призначення до спеціалістів. Лікування у спеціалістів покривається страховкою, тільки якщо є призначення від сімейного лікаря.

Без призначення сімейного лікаря можна іти до:

- дантиста (стоматолога)
- гінеколога
- офтальмолога

Коли отримаєте пільгову страховку, ідіть до сімейного лікаря першого сектору і до вказаних спеціалістів. Вони мають прийняти вас безкоштовно. Перед прийомом нагадайте їм про це (покажіть документи про страхування). Лікарів шукайте в додатку **Doctolib**.

### Як оформити

Після отримання документів у Префектурі вам потрібно буде звернутися в **Срам**

(Caisse primaire d'assurance Maladie - КПАМ) - Первинна каса медичного страхування за місцем проживання.

<https://www.ameli.fr/val-de-marne/assure/adresses-et-contact/points-accueil/> - Сайт каси медичного страхування. Введіть ваш поштовий код, щоб дізнатися адресу найближчої каси.

Тимчасово переміщені особи та біженці з України мають право на 100 відсоткове медичне страхування. Для цього треба зробити два запити :

PUMA - загальне універсальне страхування 70 відсотків).

CSS - додаткове страхування (решта 30).

Наразі відомо про наступний порядок надання страхування. Ви надсилаєте, або приносите в Срам наступні документи:

- Autorisation provisoire de séjour (посвідку на проживання з поміткою "тимчасовий захист", яку вам видали в префектурі)
- копію паспорту
- документи про цивільний стан (свідоцтва про народження дітей, свідоцтво про шлюб для сім'ї) французькою мовою, або посвідки, які вам видали в посольстві України.
- заповнений формуляр на страхування неповнолітньої дитини [https://www.ameli.fr/sites/default/files/formulaires/175/s3705\\_puma\\_version\\_ameli\\_remp.pdf](https://www.ameli.fr/sites/default/files/formulaires/175/s3705_puma_version_ameli_remp.pdf)

Вам також мають видати **номер соціального страхування** (13 цифр). Він важливий. Це як ідентифікаційний код. Його часто будуть питати в різних установах, зокрема в лікарнях і при прийомі на роботу.

Також ті, хто проживають в Парижі, можуть отримати ці документи в центрі прийому українців.

Якщо **допомога потрібна вам прямо зараз**, спробуйте скористатися правом на безкоштовну медичну допомогу. З часом варто оформити страховку. Наразі постанови про мед страховку тільки набувають чинності (не всі працівники французької адміністрації знають як вас оформлювати), тому користуйтеся, будь ласка, юридичним супроводом.

### Ліки

У Франції деякі ліки покриваються страховкою. Для цього потрібен рецепт **Ordonnance (ордонанс)**. Його видає лікар. Ви приходите в аптеку показувати страховку, рецепт і вам безкоштовно видають ліки, які покриває страховка (це майже всі життєво-необхідні препарати, наприклад інсулін).

Деякі ліки вам не продають без рецепту.

Зараз тимчасово французькі аптеки приймають українські рецепти. Тут опублікований наказ. Можете показати його в аптеці, якщо виникають проблеми:

<http://www.ordre.pharmacien.fr/Communications/Les-actualites/Prise-en-charge-de-refugi-es-ukrainiens-des-outils-pour-vous-accompagner>

### **Ковід**

Вакцинація від Ковіду безкоштовна для українців за пред'явлення посвідчення особи в будь-якому місці вакцинації (центр прийому українців, центр вакцинації, аптека, у лікаря).

## 10. Навчання дітей

У Франції усі діти від 3 до 16 зобов'язані відвідувати освітній заклад. Державні школи у Франції безкоштовні, платять тільки за харчування. В залежності від віку дитина відвідує наступний заклад:

з 3 до 5 років діти відвідують дитячий садок - école maternelle (еколь матернель)  
з 6 до 10 років — початкову школу (або молодшу школу) - école primaire (еколь прімер)  
з 11 до 14 років — середню школу - collège (колеж)  
з 15 до 18 років — ліцей чи інші заклади, залежно від рівня освітнього рівня - lycée (лісе)

В дитячий садок та школу можна записатися через мерію за місцем проживання.

Про особливості запису в інші навчальні заклади та сам навчальний процес читайте українською на сайті <https://paris-ua.com/de-i-yak-zapysaty-ditej-u-shkolu/>

Або на сайті:

<https://parrainage.refugies.info/ukraine/> пдф документ під назвою Inscrire ses enfants à l'école

<https://accueil-integration-refugies.fr/wp-content/uploads/2022/03/Inscrire-ses-enfants-a%CC%80-lecole.pdf>

Чисельні джерела (і вправи) для учнів французької школи, які поки не володіють французькою 🙌 <https://bit.ly/WUFrFLE> et <https://bit.ly/WUAlloph>



## 11. Робота і зарплата. Pôle Emploi

### Як знайти роботу?

<https://www.pole-emploi.fr/> - французька служба зайнятості. Також це сайт з пошуку роботи. Там можна зареєструватися і тоді ви будете числитися як безробітна(ний) у Франції. А можна просто переглядати вакансії. Більше про реєстрацію тут:

<https://accueil-integration-refugies.fr/wp-content/uploads/2022/03/Inscrire-a-Pole-Emploi.pdf>

Інші популярні французькі сайти для пошуку роботи:

<https://fr.indeed.com/>

<https://fr.jooble.org/>

Англомовні сайти для Українців (можна шукати роботу у Франції):

<https://jobs4ukr.com/>

<https://jobsforukraine.net/>

<https://www.jobsforhumanity.com/refugees/>

[www.uatalents.com](http://www.uatalents.com)

[www.happymonday.ua](http://www.happymonday.ua)

<https://www.adeccojobsforukraine.com/>

### ACUF - Association des Cadres Ukrainiens en France

Оголошення з Фейсбуку (публікується з дозволу асоціації):

Шановні Українці біженці у Франції! Члени нашої асоціації та їх друзі готові допомагати вам у пошуках роботи. Ми можемо:

- перекласти на французьку ваше резюме
- розповсюдити ваше резюме у відділи кадрів на підприємствах, де ми працюємо
- розповісти як проходить процедура прийому на роботу у Франції, як поводити себе на інтерв'ю з роботодавцем
- розповісти про стосунки з колегами на роботі та таке інше. Звичайно все **безкоштовно!**

Звертайтеся: [cadresukrainiens@yahoo.fr](mailto:cadresukrainiens@yahoo.fr)

Вже є багато оголошень про роботу на їхній сторінці на Фейсбуці !!!

<https://www.facebook.com/ACUF-Association-des-Cadres-Ukrainiens-en-France-1657886631105377>

## Зарплата

Мінімальна зарплата у Франції : **smic** (Le salaire minimum de croissance -смік). **Платити менше - незаконно !!!**

**Винятки** можуть бути у випадку, якщо вам пропонують житло за роботу, але навіть тоді треба укласти офіційний контракт, щоб уникнути експлуатації !!!

Звертайте увагу на різницю між **BRUT** та **NET**.

**BRUT** - до податків, сума, яку пишуть в контракті.

**NET** - після податків ('чистими'). Сума, яку ви реально отримуєте.

Отож **smic** (мінімальна зарплата):

	<b>BRUT</b>	<b>NET</b>
за годину	<b>10,57</b>	<b>8,37</b>
за місяць (35 годин на тиждень)	<b>1 603,12</b>	<b>1 269</b>

В оголошеннях про роботу зазвичай пишуть зарплату в **BRUT** за місяць. Фактична зарплата буде приблизно на 25 відсотків менша. Ці гроші підуть на медичне страхування, в пенсійний та інші соціальні фонди. Порахувати вашу реальну зарплату можна тут.

<https://www.salaire-brut-en-net.fr/>

Основні терміни:

Horaire - за годину

Mensuel - за місяць

Annuel - за рік

Іноді в оголошеннях про роботу вказують суму **BRUT** за рік. Може ввести її в калькулятор в розділ Annuel Brut і він вам розрахує зарплату за місяць і годину.

Медіанна зарплата у Франції до податків 2294, а після податків **1789 євро**. Це значить, що половина працюючих жителів Франції отримують цю суму, або меншу, а половина більшу.

Зарплату зазвичай платять на рахунок, який має **IBAN** (міжнародний банківський номер). Коли матимете змогу, відкрийте будь ласка, рахунок у **французькому, чи європейському банку**. Французькі банки можуть бути прискіпливими у виборі клієнтів. Якщо вам відмовив найближчий до вас банк, спробуйте Banc Postale (в усіх відділеннях пошти), онлайн-банки Nickel, Boursorama Banque, N26.

## 12. Де зустріти інших українців і дізнатися більше про Францію українською

<https://parrainage.refugies.info/ukraine/> - обов'язково відвідайте цей сайт і завантажте pdf документи, які знаходяться внизу сторінки, щоб дізнатися про:

- Pole emploi - службу зайнятості
- CAF - фонд сімейних піль
- Doctolib - платформа запису до лікарів
- Вакцинація від ковіду та інші корисні речі.

<https://ua.aideukraine.fr/> - спеціальний сайт від посольства України у Франції. Документи, поради, інструкції. Постійно оновлюється.

<https://paris-ua.com/> - він допомагає не тільки парижанам :) Є інформація про офіційних перекладачів по регіонах (для документів), про шкільну систему Франції.

<https://www.facebook.com/coeurua/> - блог *Артишокове Серденько* про те як жити у Франції (є про ліки, магазини і т.д.)

<https://www.facebook.com/5500days.in.paris/> - блог про парижан та мистецтво жити у французькій столиці і не тільки, віртуальні туристичні маршрути Парижем.

<https://www.facebook.com/baladeslitteraires> - Літературні прогулянки в Парижі (є також група на фейсбуці з аналогічною назвою). Зараз вони роблять екскурсії для біженців безкоштовно, або за донати.

Шукайте групи українців у Франції, українців у столиці вашого регіону (Париж, Ніцца, Лілль, Страсбург і т.д.) у Фейсбуці та телеграмі. Вже є окремі групи взаємодопомоги для новоприбулих.

 Книжечка спілкування : французька-українська 🙌 <https://bit.ly/WUlivretcom>